

[Svend Haugaard.]

efter min mening meget konservative ordning, 75 ha, man holder fast ved, som en grænse, der netop er konservativ, fordi den bibeholder et selvforsyningslandbrug og går imod en specialisering. Vi har i høj grad erklæret os villige til at drøfte strukturproblemet, men på de betingelser, at de ting, der kan gribe ind over for strukturproblemet på en uheldig vis, skal klares først, og vi mener altså, vi er begyndt fra den forkerte ende.

Jeg kunne da godt lide at vide, hvad liberalt centrum mener om finansierings-spørgsmålet, hvordan man rent konkret vil ordne det. Det er jo sådan i dag, at de store ejendomme med meget jordtilliggende har en forret, både i realkreditfonden og andre steder, og langt lettere ved at få lån, end de mindre har. Jeg vil også gerne vide: hvordan er det med hensyn til lige vilkår ved opkøb af jord? Når der står en mand med kapital fra byen, som ikke er interesseret i at være jordbruger, men kun er interesseret i at placere sin kapital i det mest værdifaste, der findes her i landet, nemlig jorden, og vi på mange måder giver dem særdeles gode, favorable vilkår til at spekulere i denne jord, hvordan skal så den unge jordbruger stå med sin forholdsvis svage kapital over for den stærke kapital? Jeg kunne nævne eksempel efter eksempel på, hvordan mine elever har stået og er blevet skudt i baggrunden, fordi bykapitalen har skubbet dem ud og så givet dem tilbud om, at de kunne blive bestyrere, tilmed med den betingelse, at landbruget ikke måtte give overskud. Det er helt uholdbare tilstande. Jeg spørger: hvad vil liberalt centrum gøre ved den slags ting? Er det redelig konkurrence?

Op med hensyn til de lige økonomiske vilkår, som vi også har peget på som en betingelse; ja, nu siger man jo, at de store brug kan være særlig rationelle. Hvis vi ikke havde en kornordning, som giver de store brug en særlig forret, hvordan så det så ud med økonomien for de store brug i dag i forhold til de mindre brug, som må betale den kornordning? Jeg spørger: hvad vil liberalt centrum gøre for at give de forskellige brugsstørrelser lige vilkår, både økonomisk, finansielt med hensyn til lån osv. Det ville jo være rart at høre noget

andet end bare det, at man er indstillet på at give fri adgang til sammenlægning. Jeg spørger altså om hvilken løsning og hvordan. Det er jo gennemgående — og det er en kendt sag — således, at det er let at klare et standpunkt, hvis man ikke kender ret meget til det; så er det i hvert fald let at få et klart standpunkt i sagen. Jeg tror, at liberalt centrum er kommet meget let til sit standpunkt i denne sag.

Morten Lange: Jeg kan være enig med landbrugsministeren i, at jordlove ikke nødvendigvis skal være for evigheden. Jeg er også enig i, at vi vil stå os ved at få gennemført jordlove af den type, som vi nu har for os, forholdsvis hurtigt, men jeg vil samtidig fremhæve, at når jeg derudover slog på fremtidens muligheder, nemlig for en effektiv landsplanlægning, hvor landbruget fik nogenlunde klart afstukne hovedområder, så er det efter min opfattelse en betingelse for, at vi kan komme videre i en virkelig rationel omdannelse af landbrugsstrukturen. Jeg forlanger ikke, at vi skal få den lov i dag, men jeg håber, at landbrugsministeren vil gøre sit bedste for at fremme en sådan lovgivning, også fordi den vil gøre en lang række af de landbrugsstøtteordninger, der kan være tale om at opretholde, til væsentlig sikrere investeringer end i øjeblikket, hvor landbrugsarealernes arrondering er mere og mere tvivlsom.

Til hr. Antonsens meget lange tale, som hr. Svend Haugaard nu letsindigt opfordrer ham til at supplere med én, der muligvis bliver endnu længere, vil jeg sige, at jeg først troede, at det var de uafhængige, der ikke rigtig var kommet ud af folketinget endnu, men jeg må sige, at hr. Iver Poulsen som regel gjorde det mere drevent, men jeg hørte dog en påstand fra hr. Antonsens side, som var ny for mig — for at sige det pænt — nemlig at når vi var nødt til at opretholde et system af tilskud til landbruget på forskellige måder, så er det, fordi det onde folketing havde lavet restriktioner for landbrugets udnyttelse af jorden. Jeg har hørt mange gode påskud for, hvorfor vi skulle komme med forskellige landbrugsstøtteordninger; jeg tager med meget stor glæde også dette argument med for at vise, hvor broget man kan argumentere for en sådan sag, men jeg tror også nok, det kun